УДК 373.2+78

DOI <https://doi.org/10.32405/2413-4139-2020-1-18-25>

Інна Ярошенко,

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3247-836X>

м. Васильків, Київська обл.

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ДО МУЗИЧНО-ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Анотація.

У статті розглянуто структуру підготовки педагогічних працівників закладів дошкільної освіти (ЗДО) до розвитку музичних здібностей вихованців, а також процес формування готовності вихователів до професійної діяльності. Аргументовано роль музики в особистісному становленні та творчій реалізації дошкільника, його ціннісного ставлення до навколишнього світу і до самого себе та значущість розвитку музичних здібностей у процесі формування інтересів, потреб, смаків, уподобань та інших елементів музично-естетичної свідомості дитини.

У статті схарактеризовано складники професійної компетентності педагогічних працівників ЗДО: музикознавчу, методичну, виконавську, музично-інформаційну. Конкретизовано базові компетенції фахівця ЗДО: діагностування задатків і здібностей дитини; її уявлення про основні види та жанри музики; уявлення про музичні інструменти, особливості їх звучання; діагностування вокальних даних дитини, умінь передавати характер музики, ритм, темп, динаміку за допомогою пластики тіла; володіння навичками виразних рухів під музику; гру на дитячих музичних інструментах; умінь вербально виражати власне ставлення до музики.

Визначено основні принципи підготовки вихователів ЗДО щодо розвитку музичних здібностей вихованців: врахування складних взаємозв'язків між окремими психічними функціями та властивостями особистості; взаємозв'язок розвитку структури музичних здібностей із конкретною музичною діяльністю; розвиток елементарних музичних навичок; оволодіння знаннями щодо особливостей процесу розвитку в дітей дошкільного віку музичних здібностей, їх своєчасне виявлення та розвиток.

Схарактеризовано головні компоненти готовності вихователів ЗДО до професійної діяльності: мотиваційний, змістовний, операційний, інтеграційний.

Ключові слова: дошкільна освіта; професійна компетентність; музичне виховання; творча особистість; музичні здібності.

На сучасному етапі розвитку освіти використання музичного мистецтва в закладах дошкільної освіти (ЗДО) потребує вагомих змін. Суспільство вимагає від дошкільної освіти формування творчої особистості, яка здатна самостійно мислити й приймати нестандартні рішення.

Законодавство України визначає дошкільну освіту як цілісний процес, що спрямований на забезпечення гармонійного розвитку дитини з урахуванням її індивідуальних задатків,

нахилів, здібностей, культурних потреб. Актуальним завданням дошкільної освіти є виховання художньо-естетичних засад особистості дитини через відкриття їй світу мистецтва (зокрема – музичного), залучення до нього та творчого освоєння. Успішне розв’язання цього завдання залежить від педагогічних працівників ЗДО, адже педагог – творець духовного світу юної особистості, довірена особа суспільства, якому воно ввіряє найдорожче, а найцінніше – дітей.

Музичне виховання пройшло довгий та інтенсивний шлях розвитку. Постійно еволюціонуючи, чітко реагуючи на естетичні запити суспільства, зміст музичного виховання і шляхи його здійснення змінювалися разом зі зміною поглядів на людину та її роль у суспільстві. Однак незмінною впродовж тривалого історичного періоду була теза про визначальну роль музики в гармонійному розвитку особистості. *Музика* – це той особливий вид мистецтва, що чинить неповторний вплив на сферу почуттів і переживань особистості. Вона сприяє цілісному розвитку особистості: її творчих здібностей, морально-естетичних поглядів, світоглядних позицій, духовних потреб. Разом з тим, реалізація виховного та розвивального потенціалу музичного мистецтва зумовлена рівнем підготовки дитини до спілкування з музичними творами, характером їх сприйняття, де може бути пасивно-користувачем або активно творчим. Практика показує, що пасивні форми контактів із мистецькими явищами суттєво не впливають на розвиток особистості. Лише в тому випадку, коли дитина підготовлена до музичного сприйняття, і у неї розвинені такі властивості та якості особистості, що сприятимуть їй пережити та зрозуміти звучання твору, дізнатися його естетичної цінності, тоді відбувається формування інтересів, потреб, смаків, уподобань та інших елементів музично-естетичної свідомості особистості [1].

Важливу роль у цьому процесі відіграють музичні здібності. Їх формування та розвиток стає одним із головних завдань залучення дітей до справжніх художніх цінностей. Значущість розвитку музичних здібностей зумовлена ще й тим, що він чинить незамінний вплив на загальний розвиток: формується емоційна сфера; пробуджується уява, воля, фантазія; закладається фундамент майбутньої музичної культури дитини. Дослідники підкреслюють, що розвиток музичних здібностей відбувається впродовж тривалого часу. Науковці наголошують на особливій чутливості дошкільного віку, коли закладаються основи музичної культури та відбувається формування важливих якостей особистості. За умови відповідної педагогічної діяльності на цьому етапі навчання можна досягти досить високого рівня розвитку музичних здібностей, музичної культури, емоційно-творчого ставлення до творів мистецтва. Без спеціального педагогічного впливу індивідуальні властивості дитини суттєво не змінюються і в подальшому важко піддаються педагогічній корекції. Тому з перших кроків у контексті навчання необхідно розвивати потреби дитини в спілкуванні з високохудожніми зразками мистецтва, формувати її естетичну вибірковість та самостійність оцінювальних суджень [1].

Музично-педагогічна підготовка майбутніх фахівців є важливим компонентом педагогічної освіти. Відповідно до програми «Вчитель», «Національної доктрини розвитку освіти України» сучасний педагог має знати й поважати державну мову, шанувати історію, культуру та традиції свого народу, володіти творчою уявою, виконавськими вміннями і навичками, умінням реалізовувати їх на високому професійному рівні. Сучасний світ потребує висококваліфікованих фахівців, які здатні творчо підходити до організації освітнього процесу та досягати високих якісних результатів. Тому особливої уваги потребують питання гарантій якісної освіти та професійної підготовки педагогічних працівників, готових до змін, що спрямовані на професійне становлення, вдосконалення педагогічної майстерності. На практиці музичне мистецтво стає дієвим засобом розвитку особистості дитини, якщо в закладі дошкільної освіти (ЗДО) створено сприятливе освітнє середовище, пропонуються якісний зміст освіти й педагогічні технології, забезпечено ефективна організація музичного виховання [4].

Вивчення теорії та практики музично-педагогічної підготовки майбутнього фахівця ЗДО свідчить про необхідність забезпечення її неперервності, яка потребує обґрунтування нових підходів до визначення змісту, форм і методів організації підготовки кваліфікованих фахівців у галузі музичної культури за сучасних соціально-економічних умов [7].

Необхідно також зазначити, що музичним вихованням дітей у ЗДО має займатися музичний керівник, тобто людина, яка здобула фахову музичну освіту. Функція вихователя полягає в тому, щоб організувати дітей і відвести їх на музичне заняття, вивчити вірші на музичне свято та спостерігати за поведінкою під час їх проведення. Ще під час навчання у закладі вищої освіти, у процесі ознайомлення із Базовим компонентом дошкільної освіти в Україні та програмами для ЗДО («Я у Світі», «Дитина», «Дитина в дошкільні роки», «Українське дошкільля», «Впевнений старт»), майбутній педагогічний працівник ЗДО усвідомлює, що музичне виховання є органічним складником цілісного освітнього процесу в ЗДО, а також важливим елементом гармонійного розвитку дитини. Тому в процесі музичного виховання створюються умови для особистісного становлення та творчої реалізації кожної дитини, формування її життєвої компетентності, ціннісного ставлення до навколишнього світу і до самої себе. Високого результату в цій справі можна досягти лише загальними зусиллями вихователя і музичного керівника.

Професійна діяльність вихователя ЗДО потребує певної компетентності в галузі музичного виховання, що передбачає наявність професійних компетенцій, а саме:

- уміння запроваджувати сучасні педагогічні технології в організації різних видів музичної діяльності дошкільників на музичних заняттях та в групі під час дозвілля;
- бути готовим до методичного забезпечення процесу музичного виховання;
- уміння здійснювати педагогічний контроль над розвитком музичних здібностей дошкільників;
- здатність складати навчальні плани, конспекти занять, сценарії, що охоплює різноманітні види музичної діяльності дітей.

Так, М. Чернявська зазначає, що важливо, щоб процес формування у фахівців ЗДО музичної культури й освіти будувався на науковій основі, здійснювався за відповідною програмою, що враховує сучасний рівень розвитку різних видів мистецтва, дотримуючись принципів поступовості, послідовності ускладнення вимог, диференційованого підходу до знань і вмінь [3]. Щоб зрозуміти, до яких видів діяльності має бути готовий вихователь і якими знаннями та навичками володіти, необхідно розглянути функції, що виконує вихователь ЗДО щодо музичного виховання дітей.

Одним із головних інструментів у діяльності вихователя є його голос і мовлення. Він може не вміти досконало співати, не володіти музичною грамотою, технікою імпровізації. Однак, якщо вихователь вміє цікаво розповісти про музику, почуття, що розкриває музика, передати своє захоплення цим видом мистецтва, то він виконує орієнтувальну функцію, **головною метою** якої є *формування в дітей позитивного ставлення до музичного мистецтва як до культурної цінності*.

У межах наступної інформаційної функції вихователь ЗДО має бути ознайомленим із методикою музичного виховання, володіти виконавськими навичками та вміннями в усіх видах музичної діяльності (спів, гра на елементарних дитячих музичних і шумових інструментах, рухи під музику тощо), вміти організовувати прослуховування музичних творів і проводити музично-дидактичні ігри, брати активну участь і допомагати музичному керівнику проводити дозвілля, свята й розваги.

У контексті розвивальної функції вихователь (запроваджуючи індивідуально-диференційований підхід, застосовуючи музику на інших заняттях і будучи активним учасником музичних занять) має підтримувати інтерес дітей до музичної діяльності, активізувати самостійність і творчі прояви дошкільників, розвивати їх чуттєву сферу, образне мислення та мовлення, а також бути обізнаним із методами діагностики музичного розвитку дітей.

Головною метою **мобілізаційної функції** є *мотивування та сприяння бажанню дітей самостійно займатися музичною діяльністю, брати активну участь у музичних іграх, театральних виставах*. Для цього фахівець ЗДО має добре орієнтуватися в музичному матеріалі, вміти добирати доступні дітям музичні твори, творчі завдання тощо [3].

Зокрема О. Белікова конкретизує базові компетенції педагогічного працівника ЗДО з урахуванням специфіки музично-педагогічної діяльності, а саме:

- діагностування задатків і здібностей дитини, емоційного відгуку на музику, уявлення про музику як вид мистецтва;
- знання про музичні професії; уявлення про головні види музики, її жанри, уявлення про музичні інструменти, особливості їх звучання, сприймання музики;
- діагностування рівня музичної культури, естетичних уподобань, вокальних даних, умінь пластично передавати характер музики, ритм, темп, динаміку;
- володіння навичками виразних рухів під музику;
- гра на дитячих музичних інструментах;
- умінь вербально виражати музичні вподобання, власне ставлення до музики;
- умінь оцінювати себе в різних видах музичної діяльності [2].

Музичну компетентність вихователя ЗДО сучасні науковці розуміють як набір знань, умінь і навичок, що необхідні для реалізації завдань музичного виховання та розвитку дитини-дошкільника, а також спроможність вміло й ефективно включати музичний компонент у види діяльності дошкільників, як у ході організованої (ігрова, навчально-пізнавальна, трудова, художня, комунікативно-мовленнєва, рухова тощо), так і самостійної (ігрова, навчально-пізнавальна, рухова, художня, комунікативно-мовленнєва тощо). Ця компетентність є надзвичайно важливою, оскільки вихователю необхідно добре знати музичний репертуар дітей (раніше вивчені дітьми в ході музичних занять пісні, розспівки, таночки, хороводи), особливості проведення музичних ігор зі словами та без слів. Вихователь має орієнтуватися в основних жанрах музики, володіти вмінням грати на елементарних музичних інструментах – ударно-шумових (барабан, бубон, тамбурин, трикутник, маракаси, пандейра, коробочка, дитячі кастаньєти, шейки тощо), а також дитячих музичних інструментах із діатонічним і хроматичним звукорядом (фортепіано, дитячий баян, акордеон, металофон тощо), знати методи та прийоми навчання дітей гри на них.

Важливо вміти правильно підібрати музичний матеріал, який необхідний для здійснення певної організованої діяльності дошкільників, продумати технологію та методику його використання залежно від поставлених завдань, умов, тематики заняття тощо. Причому необхідно пам'ятати, що головною залишається планована діяльність вихователем, а музика відіграє другорядну роль – створення піднесеного настрою, підсилення естетичних переживань, загострення сприймання краси навколишньої природи, пожвавлення інтересу дітей, підвищення працездатності тощо.

Доречною буде постановка питань: «Яким на сьогодні має бути мінімум музичної готовності педагогічного працівника ЗДО?», «Якими основними музичними знаннями, вміннями та навичками має володіти сучасний педагог ЗДО?».

Щоб здійснювати музичний розвиток дитини-дошкільника вихователь має бути музично здібним, повинен мати гарне відчуття ритму, музичний слух і музичну пам'ять. Здійснюючи музично-естетичний розвиток дитини та формуючи її музичні здібності, він має оволодіти музичною грамотою, вивчити сольфеджіо, ритміку, вміти співати, танцювати. Вихователь ЗДО має володіти елементарними вокальними навичками (правильне звукотворення, дикція, дихання, артикуляція, чистота інтонування тощо), з одного боку, щоб здійснювати коригувальну роботу з дітьми (якщо для є потреби), а з іншого – бути прикладом для наслідування. Окрім цього, фахівцю ЗДО потрібно знати особливості дитячого голосу, головні принципи та прийоми навчання дітей співу, методику залучення дітей раннього віку до співу, особливості пісенного репертуару, методику розучування пісні. Важливим є вміння методично вірно здійснювати підбір музичного матеріалу для певної діяльності. Наприклад, обираючи пісні для супроводу хороводних рухів, необхідно враховувати, що спів несумісний зі швидкими, різкими рухами, тому пісні мають бути спокійного, плавного характеру. Обираючи музичний матеріал для рухливих ігор, необхідно пам'ятати, що кожний

рух має своєрідний характер, тому необхідно знайти для нього відповідний музичний супровід. Наприклад, легкий біг вимагає бадьорої, енергійної музики, а підскоки – легкої, ігрової тощо.

Щодо танцювально-рухової діяльності необхідно зазначити, що вихователь ЗДО має бути обізнаний зі способами виконання основних танцювальних рухів (м'який підскок, прямий галоп тощо) відповідно до вікових та індивідуальних особливостей дитини, знати методи та прийоми навчання дітей музично-ритмічним рухам. Окрім того, вихователь має вміти добирати музичні твори зі слухання музики з метою використання їх у ході інтегрованих занять, вміти аналізувати прослуханий із дітьми музичний твір (зміст, характер, темп, динаміка), розбиратися в основних жанрах музики (пісня, танець, марш).

Для вихователя ЗДО не менш важливо володіти грою на ударно-шумових інструментах, а також методами та прийомами навчання дітей грі на елементарних музичних інструментах. Також вихователь має володіти організаційними вміннями щодо створення дитячого оркестру з використанням елементарних ударно-шумових інструментів. Сучасному вихователю, на нашу думку, бажано володіти музичним інструментом на елементарному рівні, тобто вміти грати мелодії нескладних пісеньок, поспівок. Консультацію він може отримати в музичного керівника, до планів якого входить індивідуальна робота з вихователями. За потреби вихователь має бути спроможним самостійно вивчити мелодію пісні, а потім заспівати її з дітьми. З цього випливає, що вихователь має володіти елементарними знаннями з теорії музики, а саме: знати назви нот, їх розміщення на нотному стані, мати елементарну уявлення про тривалість музичних звуків, розмір, такт тощо.

Окрім цього, вихователь має володіти вмінням організувати буття дитини так, щоб вона могла вправлятися у грі на музичних інструментах, розвивати навички вокального співу, музично-ритмічні навички, закріплювати знання зі слухання музики, а також музично-слухові навички.

У групі вихователь має створити доцільне музично-розвивальне середовище, а саме: музично-дидактичні ігри, музичні дитячі інструменти, музичні альбоми з картинками ілюстраціями до пісень, атрибути до пісень і таночків (стрічки, квіти тощо), CD для слухання дітьми музики, виконання пісень і таночків, рухливих ігор тощо.

З огляду на вищесказане, до сучасного вихователя ЗДО висунуто високі вимоги щодо музичних знань, умінь і навичок. Щоб бути здатним реалізувати завдання, поставлені в програмі «Я у Світі», він змушений працювати над удосконаленням знань, оволодіти основами методики музичного виховання, тісно співпрацюючи з музичним керівником і навчаючи дітей, самому навчатися, вдосконалювати навички з різних видів музичної діяльності (спів, музично-рухова діяльність, слухання музики, гра на музичних інструментах) з метою вдосконалення професійної музичної компетентності.

Отже, музична компетентність фахівця ЗДО має набути більш широких, розгорнутих форм, з більш поглибленими теоретичними та практичними знаннями, вміннями та навичками стосовно музичного виховання та розвитку дошкільників. Цілі навчання можуть полягати в засвоєнні методичних прийомів, педагогічних технологій і форм діяльності з дітьми дошкільного віку, що дають змогу здійснювати діагностику та розвивати загальні та спеціальні (музичні) здібності.

Головними принципами в підготовці вихователя ЗДО з розвитку музичних здібностей дітей дошкільного віку можуть бути такі:

- урахування складних взаємозв'язків між окремими психічними функціями та властивостями особистості, що може ставати основою для вироблення індивідуального художнього стилю;
- взаємозв'язок розвитку структури музичних здібностей із конкретною музичною спеціальністю;
- урахування специфіки оволодіння вихователем грою на музичному інструменті та його підготовкою до конкретного виду подальшої професійної діяльності;

– розвиток у вихователів ЗДО елементарних музичних навичок (почуття музичної висоти, відчуття ладу, ритму тощо, що є підґрунтям повноцінного сприйняття музики, співу та музикування на інструменті) і складних музичних здібностей (відчуття форми, відчуття стилю, здатність до навчання тощо);

– оволодіння вихователем знаннями щодо процесу розвитку в дітей дошкільного віку елементарних музичних здібностей, їх своєчасне виявлення та стабілізація, а також виявлення особливостей взаємопроникнення елементарних і складних музичних здібностей [5].

Доцільними засобами формування готовності майбутніх вихователів ЗДО до професійної діяльності можна вважати такі:

– блоки методик для діагностики музичних здібностей дітей дошкільного віку, різноманітний музично-дидактичний матеріал;

– музична діяльність (аранжування, диригування, гра на музичному інструменті, спів тощо).

До методів, які сприяють формуванню готовності вихователів до музично-пізнавальної діяльності можна зарахувати такі:

– ігрові та навчальні методи;

– методи активізації музичної діяльності;

– методи створення пошукових ситуацій тощо.

Серед педагогічних технологій, які мають засвоїти вихователі, виділимо такі:

– технологія проведення інтерактивного заняття з музики;

– інтегративні технології музичного виховання;

– ігрові технології музичного виховання;

– сугестивно-терапевтичні технології музичного виховання;

– проблемно-евристичні технології;

– технології діагностики та розвитку музичних здібностей дітей дошкільного віку тощо [6].

З-поміж головних компонентів готовності вихователів ЗДО до професійної діяльності сучасні науковці виокремлюють *мотиваційний, змістовний, операційний та інтеграційний* компоненти.

Мотиваційний компонент охоплює стійкий інтерес і бажання до навчання, власну музично-творчу діяльність, постановку мети, що передбачає формування знань і вмінь до розвитку музичних здібностей особистості.

Змістовний компонент структурує професійні знання на різних рівнях: методологічному (знання закономірностей розвитку загально-філософського плану, зумовленості цілей виховання); теоретичному (закони, принципи, правила педагогіки та психології, музичної педагогіки, а також основних форм діяльності); методичному (рівень конструювання музично-педагогічного процесу); технологічному (рівень вирішення практичних навчально-виховних завдань в конкретних умовах) [6].

Операційний компонент відображає особливості організації процесу формування професійної майстерності майбутніх вихователів. Поряд із засвоєнням студентами знань, умінь та навичок, вивчення наукових ідей і закономірностей музичної педагогічної освіти сприяє утворенню способів, методів і прийомів викладання [6].

Інтеграційний компонент ґрунтується на комплексній підготовці до формування й оцінювання музично-слухових, музично-естетичних здібностей, а також здібностей до музичної діяльності дітей дошкільного віку на основі різноманітних колективних, групових, індивідуальних форм навчання (лекції, семінарські та практичні заняття), проведення яких передбачає постановку мети та завдань [6].

Таким чином, підготовка вихователів ЗДО спрямована на формування в них таких компетентностей, як: здатність правильно використовувати методи діагностики здібностей вихованців; вміння орієнтуватися в їхніх загальних і творчих здібностях; вміння встановлювати зв'язки

між складниками музичності та визначати сферу інтересів дітей дошкільного віку, їх мотивацію до занять певним видом музичної діяльності; здатність оцінювати досягнення вихованців, визначати й розвивати їх музичні здібності та якості; уміння викликати у дошкільників інтерес до музики і музичної діяльності; уміння формувати в них основи музичного смаку.

Педагогічна наука та практика переконливо доводять, що лише творча особистість може забезпечити всебічний розвиток дитини як цілісної особистості, розкриття її творчих здібностей і обдарувань та збагачення на цих засадах інтелектуального потенціалу нації, його духовності й культури, формування громадянина України.

Використані літературні джерела

1. Аніщенко Н.В. Особливості прояву естетичної обдарованості дітей дошкільного віку. *Обдаровані діти – інтелектуальний потенціал держави: XI Міжнар. наук.-практ. конф.* (Чорноморськ, 2–8 липня 2018 р.). Київ : ІОД НАПН України, м. Чорноморськ, 2018. С. 226–229.
2. Белікова О.А. Музично-педагогічні компетенції як основа формування вихователя нової формації. *Науковий вісник Мелітопольського держ. пед. ун-ту*. URL: lib.mdpu.org.ua/nvsp/BĀK7/7/52.pdf.
3. Желан А.В. Етапи розвитку музичної компетентності майбутніх вихователів ДНЗ. URL: https://ps.stateuniversiti.ks.ua/file/issue73/part_2/17pdf.
4. Про організацію роботи з музичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах: інструктивно-методичні рекомендації. Додаток до листа МОН України №1/9-454 від 02 вересня 2016 року.
5. Кривошея Н.Б. Педагогічні умови розвитку творчих музичних здібностей у дітей старшого дошкільного віку. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2015. Вип. 18. С. 425–429.
6. Солдатенко О.І. Структурно-функціональна модель формування готовності майбутніх учителів до розвитку музичних здібностей учнів шкіл естетичного виховання. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету*. 2015. Вип. № 124. С. 225–229.
7. Танько Т.П. Музично-педагогічна освіта в Україні. Харків : Основа, 1998. 192 с.

References

1. Anishchenko, N.V. (2018). Osoblyvosti proiavu estetychnoi obdarovanosti ditei doshkilnoho viku [Features of manifestation of aesthetic talent of preschool children]. *Obdarovani dity – intelektualnyi potentsial derzhavy – Gifted children- the intellectual potential of the state*. Kyiv. P. 226–229.
2. Bielikova, O.A. Muzychno-pedahohichni kompetentsii yak osnova formuvannia vykhovatelja novoi formatsii [Musical and pedagogical competencies as a basis for the formation of a new educator]. *Naukovyi visnyk Melitopolskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu – Scientific Bulletin of Melitopol State Pedagogical University*. Retrieved from: lib.mdpu.org.ua/nvsp/BĀK7/7/52.pdf.
3. Zhelan, A.V. *Etapy rozvytku muzychnoi kompetentnosti maibutnikh vykhovateliv DNZ [Stages of development of musical competence of future educators of secondary schools]*. Retrieved from: https://ps.stateuniversiti.ks.ua/file/issue73/part_2/17pdf.
4. Pro orhanizatsiiu roboty z muzychnoho vykhovannia ditei u doshkilnykh navchalnykh zakladakh: instruktivno-metodychni rekomendatsii. Dodatok do lysta MON Ukrainy №1/9-454 vid 02 veresnia 2016 roku [About the organization of work on musical education of children in preschool educational institutions: instructive-methodical recommendations. Appendix to the letter of the Ministry of Education and Science of Ukraine No. 1/9-454 dated September 2, 2016].
5. Kryvosheia, N.B. (2015). Pedahohichni umovy rozvytku tvorchykh muzychnykh zdibnostei u ditei starshoho doshkilnoho viku [Pedagogical conditions for the development of creative musical abilities in older preschool children.]. *Pedahohichna osvita: teoriia i praktyka – Pedagogical education: theory and practice*. 18. P. 425–429.
6. Soldatenko, O.I. (2015). Struktturno-funktsionalna model formuvannia hotovnosti maibutnikh uchyte-liv do rozvytku muzychnykh zdibnostei uchniv shkil estetychnoho vykhovannia [Structural and functional model of formation of readiness of future teachers for development of musical abilities of pupils of schools of aesthetic education]. *Visnyk Chernihivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu – Bulletin of Chernihiv National Pedagogical University*. 124. P. 225–229.

7. Tanko, T.P. (1998). *Muzychno-pedahohichna osvita v Ukraini [Music and pedagogical education in Ukraine]*. Kharkiv. 192 p.

Yaroshenko Inna. Features of Teacher Training for Music and Creative Activity of Children in Preschool Education Institutions.

Summary.

The article deals with the training organization of musical abilities' development for the teaching staff within preschool educational institutions, including the formation process of teaching staff's willingness for the professional activity.

The role of music in the personal development and creative realization of the preschooler, his cherished attitude to the world and himself, as well as the importance of developing musical abilities in the formation of interests, needs, tastes, preferences and other elements of musical and aesthetic consciousness, are substantiated.

The components of the preschool educational institution teaching staff's professional competence have been characterized – musicological, methodological, executive, musically-informative; the functions that teacher serves within a process of children's musical training – tentative, informational, developing, mobilization.

The basic competences of the preschool educational institution specialist have been specified – diagnosis of a child's inclinations and abilities; child's understanding of the main kinds and genres of music; knowledge of musical instruments, its' sounding particularities; diagnosis of a child's vocals, capacity of the flexible transfer of music's nature, rhythm, tempo, dynamics; adequate competence in expressive movements with music; playing children's musical instruments; ability to express an attitude to music verbally.

The main principles of the preschool educational institution teaching staff's training, regarding the pupils' musical abilities development, have been identified – considering complex relations between certain psychological functions and features of an individual; interrelation between structural development of musical ability and a specific musical activity; development of preliminary musical skills; mastering the knowledge of peculiarities with reference to the development of preschoolers' musical abilities, their prompt discovery, and progress.

The main components of the preschool educational institution teaching staff readiness for professional activity have been characterized – motivational, informative, operational, and integrational, which occur to be interrelated and interdependent.

Key words: *preschool education; professional competence; musical education; creative personality; musical abilities.*

Ярошенко И. Особенности подготовки учителей к музыкально-творческой деятельности детей в дошкольных учреждениях.

Аннотация.

В статье аргументируется значимость проблемы подготовки педагогов учреждений дошкольного образования к развитию музыкальных способностей воспитанников. Описаны особенности процесса формирования их готовности к профессиональной деятельности. Доказана роль музыки в личностном становлении дошкольников. В статье охарактеризованы основные профессиональные компетентности педагогов и составляющие компоненты готовности к профессиональной деятельности. Конкретизированы базовые компетенции педагогов, а также определены основные принципы в их подготовке, касающиеся развития музыкальных способностей детей дошкольного возраста.

Ключевые слова: *дошкольное образование; компетентность, музыкальное воспитание; творческая личность; музыкальные способности.*

Стаття надійшла до редколегії 5 травня 2020 року